

DAHL

ARNE

LOVEC

ČAS JE TVOJ NAJVÄČŠÍ NEPRIATEL...

DAHL ARNE

LOVEC

DAHL ARNE

LOVEC

Vydala Grada Slovakia, s.r.o., pod značkou Cosmopolis
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 44. publikáciu

Z anglického prekladu *Watching you*, ktorý preložil Neil Smith zo švédskeho originálu *Utmarker* vydaného vydavateľstvom Harvill Secker, obchodnou značkou Vintage,

v roku 2017, preložil do slovenčiny Michal Zidor.

Jazyková redakcia Anetta Letková

Dizajn obálky Miroslav Šokčič

Návrh a spracovanie obálky Zuzana Ondrovičová

Grafická úprava a sazba Zuzana Ondrovičová

Zodpovedná redaktorka Alexandra Janogová

Vydanie 1., 2020

Počet strán 392

Tlač CPI Moravia Books s. r. o.

Copyright © Arne Dahl, 2016

Cover © Miroslav Šokčič

Published by agreement with Salomonsson Agency.

Slovak edition © Grada Slovakia, s.r.o., 2020

Translation © Michal Zidor, 2020

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukováná a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

ISBN 978-80-8090-099-1 (ePub)

ISBN 978-80-8090-098-4 (pdf)

ISBN 978-80-8090-097-7 (print)

1

1

Osikové listy sa trepocú. Počuje ich aj pri behu, hoci beží tak, ako nikdy predtým nebežal, cez lúčnu trávku, ktorá mu siaha po hrud'

Tesne pred miestom, kde sa lúka rozširuje, šum lístia ešte zosilnie. Spomalí. Stromy mu zrazu pripadajú také ťaživé, že má pocit, akoby sem niekto prenikal z iného času. Potom však zakopne a šušťanie sa opäť stiahne do úzadia. Podarí sa mu nespadať, lenže zlaté vlasy pred ním mu vo vysokých stonkách trávy takmer zmiznú z očí, a musí sa prinútiť bežať ešte rýchlejšie, aby nestrácal ďalší čas.

Je letný deň, aký sa často nevída. Lahučké mraky pretínajú v tenkých linkách azúrovomodrú oblohu, každá stonka trávy žiari vlastným odtieňom zelenej.

Bežia už dlho, najprv po čoraz ľudoprázdnejšej ceste od autobusovej zastávky, potom ďalej cez lúku. Teraz v diaľke badať ledva postrehnuteľné ligotanie vody.

Kým uteká tak rýchlo, nebude môcť zazrieť prístrešok pre člny, to si uvedomuje, vie však, že tam je, ukrytý medzi stromami na pobreží, zelenohnedý a nevzhľadný, ale svojím spôsobom krásny.

Zlaté vlasy pred ním spomalila. Keď sa hlava začne otáčať, vie, že bude ohromený. Nikdy ho neprestala ohromovať a nikdy ani

neprestane. Práve vo chvíli, keď zazrie nepravidelný profil, to začuje znova.

Vôkol nie sú žiadne osiky. On však nepočuje nič, len šuchot osikových lístkov, z ktorých sa stáva šepot, potom pieseň.

Niekde, na nejakom mieste je niekto, kto od neho niečo chce.

Potom stoja zoči-voči.

Stále lapá po dychu.

2

Nedeľa 25. októbra 10.14

Osikové listy sa chveli, a hoci nebo zastieral takmer stredovekým spôsobom dážď, šesť lístia – trochu prihlasný – akoby sa nasiľu dral z trepotavých listov. Berger zavrteľ hlavou, potlačil všetky zbytočné dojmy a prinútil sa odvrátiť zrak od vrcholkov stromov. Z drevených dosák, ku ktorým sa tisol chrbtom, takých prehniťých, že pôsobili mäkko, začal opäť vyžarovať mrazivý chlad.

Hodil pohľad na ostatné schátrané budovy, ktoré cez lejak takmer nevedel rozoznať. Pri každej z nich sa chúlili dvaja kolegovia so zbraňami v rukách a z nepriestrelných viest im crčali dažďové kvapky. Všetky pohľady sa upierali na Bergera. Čakali na signál. Obrátil sa a uvidel doširoka roztvorené oči. Deer stekali po lícach prúdy vody, akoby plakala.

Šesť policajtov postávajúcich okolo rozvalín v neutíchajúcom lejaku.

Berger nakukol poza roh. Malý dom už nevidel. Všimli si ho, keď sa prikrádali z cestičky a rozptýlili sa po oblasti, teraz ho však príval dažďa celkom pohltil.

Zhlboka sa nadýchol. Nedá sa tomu vyhnúť.

Kývol hlavou k dvom mužom pri najbližšej budove. Počupiačky vyrazili do búrky. Kývol druhým smerom: ďalší dvaja muži nasledovali prvý pár a stratili sa mu z očí. Potom vyrazil aj Berger. Dýchanie Deer za ním mu znelo takmer ako vzlyky.

Stále žiaden dom v dohľade.

Kolegovia sa po jednom vynorili z dažďa, štyri pričupené postavy vyžarujúce dokonalú koncentráciu.

Z temnoty sa doska po doske vynáral domček. Tmavočervený s bielymi obrubami, čierne rolety, bez známkov života.

Už sú blízko. Blízko pri tom všetkom. Možno dokonca blízko ku koncu. Berger vie, že takto nesmie rozmýšľať. Prítomná chvíľa bola jediným, na čom záležalo. Tu a teraz. Žiadne iné miesto, žiaden iný čas. Zišli sa pred schodmi vedúcimi na verandu s odlupujúcou sa žltou farbou. Ústia dvoch odkvapových rúr chrľili kaskády vody k ich nohám. Všetko bolo premočené skrz-naskrz.

Opäť k nemu vzhliadli tváre. Spočítal ich. Štyri plus Deer dychčiaca za jeho chrbtom. Berger jej pokynom naznačil, aby prišla bližšie, a zahľadel sa do piatich párov očí. Potom prikývol. Dvaja muži sa zadívali hore na schodisko. Nižšiemu z nich sálal z bledozelených očí adrenalín, ten vyšší zvieral v ruke baranidlo.

Berger ich zastavil a šeptom im pripomenul: „Dávajte pozor na pasce.“

Z dažďa sa naraz stal ich spojenec. Bubnovanie kvapiiek pohľtilo zvuk ich krokov, keď vystupovali po schodoch verandy.

Baranidlo sa zalesklo pred dverami. Postupne sa ozývalo odisťenie poistiek rôznych zbraní. Rytmický zvuk dažďa preťal dunivý rachot roztriešteného dreva.

Otvorila sa pred nimi hlboká temnota.

Muž s bledozelenými očami vkĺzol dnu s pripravenou zbraňou.

Berger na pozadí lejaka počul vlastné dýchanie, zvláštne pokojné. Čas sa spomalil.

Zrazu búrku prehlušil ostrý zvuk. Spočiatku neznel ľudsky. Potom sa zmenil na krik, ktorý znel skôr prekvapene než bolestivo. Krištáľovo jasný tón ľudskej hrôzy.

Dôstojník s bledozelenými očami sa vynoril z temnoty s tvárou bielou ako stena. Jeho služobná zbraň dopadla so žuchnutím na dlažbu verandy. Až po tom, čo sa zvalil na bok, sa hluk premenil na krik. Stále neznel ľudsky. Kým ho dvaja kolegovia ťahali odo dverí, jeho krv sa na zemi miešala s vodou. Z každej ruky mu trčala čepeľ.

Berger začul vlastné zaúpenie, počul v ňom bolesť, ktorá sa však nesmie zakoreniť, nesmie ho zastaviť. Rýchlo prenikol pohľadom temnotu, potom sa obzrel. Deer čupela pod oknom s pripravenou zbraňou a svetidlom, s jasným, žiarivým pohľadom.

„Pasca,“ zašeptala.

„Príliš neskoro, už zase,“ počul Berger svoj hlas a vykročil dovnútra.

Mechanizmus bol namontovaný na stene chodby. Vymrštil čepele v špecifickej výške a špecifickým smerom. Deer zasvietila baterkou doľava na pootvorené dvere. Pravdepodobne obývačka.

Krik na verande sa zmenil na bolestivý, už to nebola číra, ohromená hrôza. Paradoxne v sebe niesla stopu nádeje. Bol to rev muža, ktorý veril, že to hádam nakoniec prežije.

Berger pokynul dvom dôstojníkom za sebou a ukázal na schodisko napravo.

Kolegovia vyrazili nahor, pričom preleteli lúčmi svetla po strope nad schodmi. Potom zavládla opäť tma. Berger a Deer sa pomaly obrátili späť k pootvoreným dverám naľavo.

Poriadne sa poobzerali po pascách, pričom použili aj zrkadlá. Čistý vzduch. Berger vkĺzol do temnoty prvý, Deer ho nasledovala.

Navzájom sa kryli. Slabé svetlo baterky odhalilo poloprázdnu, spartánsky zariadenú miestnosť, klinicky čistú spáľňu a rovnako vydrhnutú kuchyňu. Absolútne žiaden pach.

Kuchyňa pochovala poslednú nádej. Bola taká čistá.

A taká prázdna.

Vyšli späť na chodbu práve vo chvíli, keď sa obaja dôstojníci vracali dole schodmi. Prvý z nich len potriasol hlavou.

Chodbu ožiarilo viac svetla. Ranený muž už nekričal, len stonal. Na podlahe ležali dve dlhé tenké čepele bez rúčok. Dážď z nich zmyl všetku krv, dokonca aj z celej verandy.

Dokonale čisté.

Berger zbadal v diaľke sanitku, ktorá sa približovala k bráne rozľahlého zarasteného pozemku. Stáli tu už dve policajné dodávky a ich modré svetlá blikotali hneď vedľa dvoch konkurenčných vozidiel médií. Za kordónom sa začali zbiehať zvedaví okoloidúci. A lejak poľavil, stával sa z neho silný dážď.

Bergerov pohľad sa zastavil na schodoch verandy – vysokej takmer dva metre –, potom opäť vyrazil do domu.

„Bude tu pivnica.“

„Vieme to určite?“ opýtala sa Deer. „Nevidela som žiadne pivničné dvere.“

„Nie,“ odvetil Berger. „Hľadaj poklop. Daj si rukavice.“

Natiahli si gumené rukavice, rozdelili sa a vytiahli rolety. Do obydľia vstúpilo svetlo lámané kvapkami vody. Berger odtiahol posteľ, potom skrinku so zásuvkami. Nič. Počul hluk z ostatných miestností a nakoniec Deerin nejasný hlas z kuchyne.

„Poď sem!“ Ukazovala na drevenú podlahu vedľa chladničky.

Rozoznávali na nej trochu bledší pravouhlý tvar. Spolu s tromi nezranenými dôstojníkmi spoločnými silami odtiahli chladničku nabok.

Medzi chladničkou a sporákom bol do dĺžky vyrezaný obdĺžnikový tvar, ktorý však nemal žiadnu rúčku.

Berger sa postavil nadeň. Keď ho vylomia, všetko sa zmení. Začne sa skutočný zostup do temnoty.

3

Nedeľa 25. októbra 10.24

Štyria muži vyzbrojení rozmanitým kuchynským náčiním museli poklop vypáčiť. Berger ich zastavil, keď ho otvorili na niekoľko centimetrov. Zsvietil na okraje poklopu a Deer dovnútra vtisla zrkadlo, aby odrážalo svetlo baterky. Žiadne pasce. Nasilu vytiahli poklop. Ozval sa buchot. Zdola sa vzniesol oblak prachu. Potom ticho.

Nič, len ticho.

Berger opäť zapol svetidlo a všimol si schody.

Vrhol sa k nim s pripravenou baterkou a zbraňou.

Krok po kroku ho opäť pohltila temnota. Svetidlo viac skrývalo, než odhaľovalo. Fragmentovaný svet: okrem klaustrofobických stien pivnice a nízkych pootvorených dverí vedúcich do ďalšej tmy, novej, inej, ale v podstate rovnakej tmy, tu nebolo vôbec nič.

Najviac naňho zapôsobil pach. To, že nebol taký, ako sa obával, a že mu trvalo tak dlho, kým ho identifikoval.

Celá pivnica bola väčšia, ako by sa dalo čakať. Boli tu dvere vedúce na všetky strany. Cementové steny, podstatne novšie než zvyšok domu.

Vzduch bol ťažko dýchatelný. Nenechával priestor pre nič iné. A žiadne okná, ani náznak svetla, len päť lúčov svetidiel, ktoré sa ani na chvíľu nezastavili.

Zápach zosilnel. Zmes výkalov, moču.

Možno krvi. Nie však mŕtveho tela.

Nie mŕtvolu.

Berger si skúmavo prezeral kolegov. Kým po jednom skúmali klaustrofobicky malé miestnosti, pôsobili dosť otrasene. Berger šiel do tej najvzdialenejšej naľavo a prezeral si ju pod lúčom svetidla. Nebolo tu nič, absolútne nič. Skúšal si predstaviť jej rozloženie.

„Prázdna,“ oznámila Deer, ktorej bledá tvár sa objavila spoza jedných dverí. „No ten puch musí odniekiaľ prichádzať.“

„Pivnica je asymetrická,“ podotkol Berger a položil ruku na stenu. „Nachádza sa tu ďalšia miestnosť. Kde?“

„Rozdelte sa,“ prikázal od jedných dverí. „Hľadajte pozdĺž ľavej steny. Odlišnosti vo farbe, v štruktúre, v čomkoľvek.“

Vrátil sa do miestnosti celkom naľavo. Cement vyzeral jedno-liato, nevidel nič, čo by sa akokoľvek líšilo od zvyšku. Berger uderil do steny prudkým, ráznym úderom. Gumená rukavica sa roztrhla a s ňou aj koža na kĺboch jeho ruky.

„Myslím, že to máme,“ začul odniekiaľ Deer. Berger si pretrepal ruku vo vzduchu a vyšiel z miestnosti. Deer kľáčala v rohu napravo a vedľa nej sa pohyboval roztrasený lúč jedného z dôstojníkov.

„Niečo je tu zvláštne, však?“ oslovila ostatných Deer.

Berger si prezrel stenu. V rohu ďalej odo dverí zbadal asi pol štvorcového metra, ktorý mal trochu inú farbu než zvyšok steny. Ozvali sa kroky vedúce zhora do pivnice. Jeden z dôstojníkov sa objavil s baranidlom v ruke.

Berger ho zastavil. Všetkých požiadal, aby namierili svetidlá

na stenu s odlišnou farbou. Vybral svoj mobilný telefón a odfoto-
grafoval ju. Potom prikývol.

Miestnosť bola príliš preplnená ľuďmi a nízka na poriadne za-
hnanie sa. Napriek tomu však baranidlo preniklo stenou na prvý-
krát. Berger stenu ohmatal. Sadrokartón, nič iné. Znova kývol
hlavou. Baranidlo vrazilo do steny ešte niekoľkokrát, čím vybil
v stene obdĺžnikový otvor. Potom narazilo na hrubý betón. Mo-
mentálne si teda budú musieť vystačiť s touto malou dierou.

Dierou do pekla.

Zrkadlo, ktoré prestrčili dnu, neodhalilo okrem temnoty vô-
bec nič. Berger na Deerinej tvári videl, že si uvedomuje, čo ju čaká.
Dovnútra sa dostane najľahšie zo všetkých. Obrátila sa k nemu.
V očiach mala strach.

„Dávaj pozor, jasné?“ prikázal jej čo najláskavejšie.

Deer sa striasla. Kľakla si, strčila dovnútra hlavu a s prekvapi-
vou ľahkosťou vkĺzla do otvoru.

Čas plynul. Dlhšie, než bolo potrebné.

Bergera sa zrazu zmocnila hrôza z toho, že Deer zmizla, že ju
poslal do pekla bezmocnú.

Potom sa z otvoru ozval ston, potláčaný vzlyk.

Berger civel na dôstojníkov. Boli bledí, jeden z nich sa zúfalo
snažil, aby sa mu netriasla ľavá ruka.

Berger sa zhlboka nadýchol a preplazil sa cez dieru.

Vnútri neznámeho priestoru uvidel Deer, ktorá si oboma ru-
kami zakrývala ústa. Hodil pohľad na opačnú stranu miestnosti.
Po zemi a do určitej výšky na stenách boli škvrny. Veľké škvrny.
Pach sa zmenil na smrad.

Nie, nie jeden smrad, ale niekoľko.

Predieral sa vpred a jeho senzorické vnemy začali zapadať na
miesto.

Deer stála pri jednej zo stien. Ich pozornosť priťahovalo miesto medzi dvoma piliermi z hnijúceho dreva. Na betónovej zemi pri prevrátenom vedre sa rozprestierala veľká škvrna. A medzi piliermi na stene bola väčšia plocha podobnej farby, ale očividne pochádzala z odlišného zdroja.

„Božemôj!“ dostala zo seba Deer.

Bergerove oči prechádzali po škvrne na stene. A ucítil ju nosom aj napriek výkalom, ktoré sa vyliali z vedra na zem.

Bolo tu dosť krvi na to, aby ju zacítil.

Škvrna na stene už celkom vsiakla. Nielenže prišli neskoro – prišli dávno po čine.

Zahľadel sa na steny. Akoby mu chceli niečo povedať. Akoby naňho kričali.

Deer prikročila k nemu. Krátko sa objali. Na prípadnú hanbu bude čas neskôr.

„Mali by sme sa vyhnúť kontaminácii,“ podotkol. „Chod' prvá.“ Sledoval jej vzdalujúce sa nohy. Spravil niekoľko krokov k otvoru. Potom si to rozmyslel. Vrátil sa k dvom pilierom a prebehol po nich lúčom svetla. Na pilieri po ľavej ruke boli zárezy, potom podobné na tom vpravo, v troch výškach. Sklopil pohľad. Za pravým pilierom si všimol niečo zaklinené. Čupol si a vytiahol to. Bol to veľmi malý zub ozubeného kolesa. Poriadne si ho prezrel.

Potom ho vložil do takmer rovnako malého vrecúška na dôkazy, uzavrel ho a strčil do vrečka.

Odfotografoval podpery povaly z rôznych uhlov. Obrátil sa k vyschnutej mláke na zemi a tiež ju odfotil. Prechádzal lúčom svetidla po stene postriekanej krvou. Urobil fotografie aj z miest, na ktorých nebola žiadna krv.

Postaral sa o to tak rýchlo, že naňho za ten čas ani nikto

nezavolať, či je v poriadku. O chvíľku vystrčil ruky cez otvor a nechal sa vytiahnuť von.

Vyšli po schodoch a po jednom sa vynorili do bledného svetla. Zastavili sa na verande, kde už prestalo pršať. Berger a Deer stáli veľmi blízko seba. Slobodne dýchali.

Vonku čakala skupinka forenzných dôstojníkov, ktorí netrepežlivo prešľapovali z nohy na nohu. Korpulentný šéf forenzného oddelenia Robin vykročil po schodoch, ale našťastie tu neboli žiadni iní šéfovia, ani Allan. Ranený dôstojník zmizol spolu so sanitkou. Policajné dodávky tu boli stále a ich modré svetlo ožarovalo okolie. Novinári s kamerami a mikrofónmi sa tlačili na kordón a počet nečinných prizeraúcich podstatne vzrástol.

Zatiaľ čo forenzný tím prúdil do pekelného domu, Berger si prezeral zhrknutý dav. Zrazu ním prenikol zvláštny prchavý pocit. Stiahol si gumenú rukavicu z ľavej ruky, vytiahol mobilný telefón a spravil fotografiu, potom niekoľko ďalších, hoci ten pocit hneď zmizol.

Zadíval sa na staré rolexky. Na jeho zápästí pôsobili zvláštne, pretože menil hodinky každú nedeľu. Ich ručičky sa pomaly hýbali vpred a zdalo sa mu, akoby ten dômyselný mechanizmus odtikával sekundy z ničoty. Potom sa obrátil k Deer. Najprv sa zdalo, že hľadá na jeho hodinky, potom si však uvedomil, že pohľad upiera nižšie, že sa pozerá na jeho ruky, konkrétne na pravú, ktorú mal stále aspoň sčasti zakrytú rukavicou.

„Krvácaš,“ skonštatovala.

„To nič nie je,“ odvetil a stiahol si rukavicu. Spravil grimasu.

Krátko sa usmiala a pozrela sa mu do očí. Pozorne si ich prezerala. Príliš pozorne.

„Čo je?“ spýtal sa podráždene.

„Zase?“ povedala.

Jasne to slovo zdôraznila.

„Čo?“ opýtal sa, hoci to vedel.

„Pred vstupom do domu si povedal, že ideme neskoro. ‚Zase.‘“

„A?“

„Ellen je náš prvý prípad, však?“

Usmial sa. Cítil, ako sa usmieva. Pripadalo mu to nemiestne, tu na verande pred vstupom do krajiny mŕtvych.

„Som rád, že vravíš ‚je,‘“ odvetil.

„Ellen nie je mŕtva,“ tvrdila.

Pohľad mala pevný.

„Zase?“ zopakoval s povzdychom.

„Áno?“ čakala na odpoveď Deer.

„Rozmýšľal som v existenciálnej rovine,“ povedal a pokrčil plecami. „‚Príliš neskoro‘ je moje motto.“

Prestalo pršať.

4

Nedeľa 25. októbra 19.23

„Pasce?“

Detektív superintendent Allan Gudmundsson sa zrejme rozhodol predviesť paródiu na výčitku. Pri pohľade na jeho herecký výkon prišlo Bergerovi zle od žalúdka.

„Áno,“ odvetil nevinne, „ten hnusný mechanizmus by sa pravdepodobne mal nazývať nastražená pasca.“

„To nie je to, na čo sa pýtam, ako si určite dokonale uvedomuješ.“

„Takže na čo si sa pýtal?“

„Prečo si varoval jednotku rýchleho nasadenia, aby dávala pozor na pasce, dočerta?“

„Veľmi nám to pomohlo...“

„O to nejde. Prečo?“

„Pretože ten bastard nezanechal za sebou žiadne stopy. Je šikovný, to je celé. Dosť šikovný a nebezpečný na to, aby nastražil pasce vo svojej opustenej pekelnej diere.“

„Tá adresa bola iba stopa, však?!“ zreval Allan. „Ten dom.“

Berger prehltoľ všetky slová, ktoré mal na jazyku, a pozrel sa von oknom. Jesenný dážď sa vrátil a bol uhľovočierny. Väčšina tímu už z policajného veliteľstva odišla. Deer tu stále bola, rozoznával jej tvár vo svetle jej obrazovky za dvoma mokkými oknami posadenými v deväťdesiatstupňovom uhle voči sebe. Okenné tabule oddeľoval prival dažďa.

„Nie, Sam!“ reval ďalej Allan nečakane bojovne. „Klameš mi!“

Berger si zrazu uvedomil, že v tej chvíli by mohol pokojne zaspať. Mohol by zavrieť oči a čakať, kým ho Allanovo vrešťanie neuspí.

Asi by to však nebola najlepšia voľba.

„Klamem?“ zopakoval, hlavne preto, aby zakryl svoju odosobnenosť.

„Kým nešlo o nič horšie ako o malé neškodné lži, chcel som to nechať plávať,“ pokračoval Allan podstatne pokojnejším tónom; bolo očividné, že sa chystá na crescendo. „Lenže skutočnosť, že sa snažíš nehanebne oklamať svojho šéfa, je dôkazom, že si povýšil svoju konšpiračnú teóriu na novú a nebezpečnú úroveň.“

„Stal sa z teba byrokrat príliš skoro, Allan.“

„Začal si konať na vlastnú päsť, a aby si to zakryl, klameš vlastnému šéfovi. Myslíš si, že je to dlhodobu udržateľné?“

„Čo som mal urobiť inak?“ opáčil Berger a pokrčil plecami. „*Nejsť* na tú adresu? *Nevarovať* tím pred potenciálnymi pascami?“

„Je to skôr o tom, čo môžeš urobiť v budúcnosti.“

„Chytiť sériového vraha?“

Allanovo starostlivo pripravované crescendo sa vytratilo v dlhom výdychu, ktoré zďaleka presahovalo obyčajný povzdych a naznačovalo, že na muža v jeho veku má pôsobivú kapacitu pľúc. Pravdepodobne za celý život nevyfajčil jedinu cigaretu.

Allan prehnane pomaly povedal: „Nemáme dokonca ani vraha, Sam. Nanajvýš je to únosca. Každoročne je vo Švédsku